

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

16.07.2012 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Стандартите за данъчни ревизии ще бъдат повишени

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/07/15/1865824_standartite_za_danuchni_revizii_shte_budat_povis_heni/

По-високи стандарти за данъчните ревизии на Националната агенция за приходите ще се зложат с промени в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК). Това съобщи за "Капитал Daily" председателят на парламентарната бюджетна комисия Менда Стоянова.

С тях се цели подборът на рискови фирми да стане по-качествен, а ревизорите да съставят акт само ако са твърдо убедени, че той ще издържи в съда. В момента близо половината от актовете отпадат при обжалване пред административните съдилища, а за да се стигне до съд, трябва преди това жалбата на ревизираното лице да е била отхвърлена от дирекция "Обжалване и управление на изпълнението" в НАП.

Текстовете все още не са подготвени, но идеята е трите звена - анализаторите, които подбират фирми за ревизия, самите инспектори и тези, които разглеждат евентуалните жалби, да носят отговорност при отменяне на актовете от административните съдилища.

Указания за единно прилагане

Другата промяна е, че в процеса на данъчни ревизии дирекцията по методология в централното управление на НАП ще може да дава указания как точно да се прилагат законите. В момента това е забранено и по думите на Менда Стоянова създава условия за различно третиране на отделните фирми.

Един пример - ако данъчен в Русе ревизира фирма и открие, че счетоводната ѝ политика е била базирана на едно тълкуване на законите, а той разбира текстовете по друг начин, може да състави ревизионен акт на компанията. В същото време може инспектор от НАП в Благоевград да попадне при негова ревизия на същия казус, но да се съгласи с тълкуването на благоевградската фирма и тя да не бъде начетена с допълнителни задължения като русенската. Промените най-вероятно ще се внесат между първо и второ четене на измененията в ДОПК, които правителството внесе за гласуване в парламента преди дни. Причина за забавеното внасяне според Стоянова е, че все още текстовете се уточняват.

Тези, които кабинетът утвърди миналата сряда, са безспорни и с тях се отразяват последните промени на европейските директиви за обмен на информация между НАП и данъчните служби в другите страни на Европейския съюз.

Бизнесът иска повече промени

Промените, които управляващите подготвят обаче, са малка част от тези, за които настояха предприемачи и юристи на организирана миналата седмица кръгла маса по прилагането на Закона за ДДС. Исканията, зад които застана и Българската стопанска камара (БСК), съвпадат с промените само по отношение на методологическите становища, които да се взимат под внимание в хода на самите ревизии.

Главното настояване - да отпадне солидарната отговорност, при която задължения се приписват на фирми, които са клиенти на неизрядни компании и измамници, няма да отпадне. Не се споменава нищо и по искането данъчните да подготвят регистър, в който компанията да проверяват доставчиците си и ако те са посочени като рискови, да не сключват сделки с тях, за да нямат проблеми с възстановяване на ДДС в бъдеще.

Другото настояване бе да се посочат детайлно условията, при които една доставка се счита за реална, също не е отразено. Именно отказът на данъчните да признаят една доставка за действителна блокира и последващото възстановяване на ДДС.

Адвокатът по административни производства Ивелина Илиева, която е заместник-председател на Асоциацията за правна защита на фирмите и представи част от исканията на БСК, коментира, че подготвяните промени са в правилната посока, но далеч не са достатъчни, за да се създаде сигурност на фирмите, че няма да бъдат изненадвани със субективни решения на НАП.

"В Закона за отговорността на държавата е записано, че данъчните не носят отговорност за издадените от тях ревизионни актове. Ние подкрепяме идеята да се държат отговорни, ако актовете им паднат. Също важно е предварителните обезпечения, които данъчните органи правят в хода на ревизията, да се правят само с разрешение на административния съд, като размерът на обезпечението да се мотивира", коментира тя.

✓ Защо малкият и средният бизнес не се възстановяват

http://www.capital.bg/biznes/kompanii/2012/07/15/1865901_zashto_malkiiat_i_sredniiat_biznes_ne_se_vuzstanoviyavat/

Малките и средните предприятия (МСП) в България не са достатъчно конкурентоспособни, за да преодолеят негативните ефекти от кризата, като това се отнася в особено голяма степен за по-малките. Това показват резултатите от анализ на агенция Ноета, изготвен по поръчка на Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия.

Като основни заплахи пред малкия и средния бизнес в страната изследването очертава отлагането на инвестиционните планове на компаниите, затруднения им достъп до финансиране, оставащата висока междуфирмена задължняност. Като заплахи са посочени още слабата устойчивост на сектора в средносрочен и дългосрочен план по отношение на унаследяването на семейния бизнес, както и относително ниското ниво на предприемачество сред младите.

Фактори за конкурентоспособност

Проучването показва необходимост от подобряване на представянето на бизнеса по отношение на всеки от петте фактора за конкурентоспособност, които според авторите са ключови за успешното икономическо представяне на компаниите – достъп до финансиране, иновативност, интелектуална собственост, интернационализация и прилагането на добри практики. За измерването на ролята и динамиката на факторите за конкурентоспособност анализът използва индекси, които показват движението на всеки от тях в последните две години.

Сред отделните фактори достъпът до финансиране има водеща роля за цялостното икономическо представяне на фирмите. Ликвидността заедно с наличния човешки капитал бяха и водещите фактори за оцеляването на бизнеса в периода на икономическата криза от 2010 г. и началото на 2011 г., отчетени от аналогично изследване на сектора през миналата година. Резултатите от тазгодишното проучване вече показват засилваща се роля и на всички останали фактори благодарение на подобрението в икономическата среда и на адаптирането на предприемачите към причинените от кризата пазарни промени, отчитат от Ноета.

Недостатъчен достъп до финансиране

И към 2012 г. обаче достъпът до финансиране запазва ключовото си значение за икономическото представяне на предприятията – от него пряко зависят показатели като редовните плащания на задълженията на компаниите, заетостта в тях и нивата на заплащане на служителите, увеличаването или запазването на пазарния им дял, както и запазването или увеличаването на печалбата на предприятията. Анализът обаче показва, че към 2011 г. над две трети от българските МСП (69%) отчитат, че достъпът им до финансиране е затруднен, а 86% от компаниите посочват, че не разполагат с достатъчен ресурс за финансирането на инвестициите си. Близо 45% от българските предприемачи смятат, че достъпът им до финансиране е недостатъчен, а над половината от тях (54%) се страхуват от фалит, отчита докладът. Изследване на Европейската комисия от 2011 г., цитирано от авторите на доклада, също показва, че достъпът до финансиране е сред основните трудности пред малкия и средния бизнес в ЕС, като един на всеки седем мениджъри в европейски мащаб го посочва като проблем.

Ограниченият достъп до външно финансиране обуславя и структурата на източниците на средства, които ползват българските компании. Според резултатите от проучването през 2011 г. най-използваните източници на финансиране са били средствата на собственика (62% спрямо 42% за 2010 г.), заеми от близки и приятели (24% при 17% за 2010 г.) и банкови кредити (15% инвестиционни кредити и 20% кредити за оборотни средства – съответно по 14% за предходната година). Междувременно, въпреки че 26% от МСП посочват, че имат информация за европейски програми и фондове, които подпомагат предприемачеството, едва 6% от компаниите ползват финансовите инструменти на ЕС. Сред най-съществените пречки за увеличаването на дела им са тежките административни процедури и големият обем от необходима документация, съпътстващи кандидатстването и отчитането на европейските проекти – според проучване на Българската стопанска камара 80% от компаниите посочват това като проблем. Забавянето на плащанията по проекти (около 70%) и необходимостта от осигуряване на собствен финансов ресурс за целите на проекта (около 30%) също са сред проблемите пред усвояването на средствата от европейските фондове.

Положително развитие

Въпреки негативната картина обаче анализът отбелязва известно положително движение по отношение на достъпа до финансиране на малките и средните предприятия. Ако към 2010 г. 93% от тях са посочили, че достъпът им до финансиране е силно затруднен, то към 2011 г. делът им намалява до 69%. Макар и минимален брой, вече има и компании (2%), които отбелязват, че имат облекчен достъп до финансиране. Всъщност като цяло резултатите от анализа показват известно подобрение във всеки от петте фактори за конкурентоспособност през 2011 г. в сравнение с отчетеното през 2010 г. Двукратно е например увеличението в дела на компаниите, които отчитат умерена до висока иновационна активност – от 9% през 2011 г. до 18% през 2012 г. Съществено расте и делът на компаниите, прилагащи добри практики в дейността си – ако през 2011 г. общо 11% от предприятията са отчели умерена до висока степен на приложение на добри практики, то към 2012 г. те вече са 34% (виж графиките).

Препоръки

Авторите на проучването обаче отбелязват, че е необходимо тенденцията да се запази, като за целта икономическите политики също трябва да бъдат насочени в посока успешното развиване по отношение на всеки от петте фактора. Показателен е например фактът, че и към 2012 г. най-разпространената иновационна дейност сред МСП е въвеждането на промени в бизнес процесите с цел оптимизация (38%). Междувременно едва 9% от компаниите посочват, че са провеждали съвместни инициативи в сферата на образованието с академичните институции. По отношение на интернационализацията на малкия и средния бизнес пък при 78% от компаниите степента на интернационализация на дейността им остава ниска. Освен традиционните внос и износ в понятието се включват още дейности като партньорство с чуждестранни предприятия, привличане на чуждестранни инвестиции или създаване на представителства в чужбина, участие в международни клъстърни и мрежи и т.н. През 2011 г. обаче едва 12% от българските МСП са участвали в изложения или панаири (12%), като делът им намалява съществено спрямо предходната година, когато са били 18%. Участие в клъстърни дейности пък са взели още по-малко от компаниите – едва 10.6%, но тенденцията е за увеличаване спрямо отчетените преди година 4%. Общо 10% от микро-, 15% от малките и 19% от средните предприятия участват в такива дейности, отчита докладът.

✓ Очакват се промени в директивата за облагане на лихви и роялти в ЕС

http://www.capital.bg/blogove/pravo/2012/07/15/1865910_ochakvat_se_promeni_v_direktivata_za_oblagane_na_lihvi/

Вследствие на присъединяването към Европейския съюз (ЕС) от 2007 г. България беше задължена да въведе в законодателството си Директива 2003/49/ЕО на Съвета от 3 юни 2003 г. относно общата система на данъчно облагане на плащания на лихви и авторски и лицензионни възнаграждения (роялти) между свързани дружества от различни държави членки.

Разпоредбите ѝ изключват облагането с данък при източника на въпросните доходи с цел да се премахнат данъчни пречки пред свободното движение на капитали в рамките на група в ЕС.

Сегашната уредба

В съответствие с договорения преходен режим България прилагаше 10% данък при източника върху тези два вида доходи до края на 2010 г. (което съвпаднаше с общата ставка върху този вид доходи), от 2011 до края на 2014 г. има право да прилага ставка от 5%, като данъкът трябва да отпадне изцяло от 1 януари 2015 г. Подобни преходни режими съществуват и в други държави.

Посоченият облекчен режим, регламентиран в чл. 200а от Закона за корпоративното подоходно облагане, намира приложение само между свързани юридически лица или техни места на стопанска дейност, които са местни лица за данъчни цели на държава от ЕС, при наличието на допълнителни условия и ограничения, които следват заложеното в посочената директива.

С други думи, заемодателят и заемателят, съответно лицензодателят и лицензополучателят, трябва да са свързани лица, за да може да се приложи облекченият режим. За разлика обаче от общото понятие за свързани лица за данъчни цели само определена категория от свързани лица могат да прилагат режима:

- едното е притежавало другото непрекъснато най-малко 25 на сто от капитала за период поне две години, или
- трето лице от държава от ЕС е притежавало непрекъснато за период поне две години най-малко 25 на сто от капитала и на двете лица.

Изискването на директна капиталова връзка между заемодателя и заемателя (или директен общ собственик на всяко от двете), и то в посочения размер, всъщност доста стеснява обхвата на свързаните лица, които имат право да прилагат облекчението.

Например, ако компания от Кипър даде заем на българско дружество, в което няма пряко участие в капитала, но непряко участва в него посредством свое дъщерно дружество от друга държава членка, няма да може да прилага облекчения режим.

Освен това прагът от 25% е доста по-висок от общия 5-процентен праг, който води до свързаност за данъчни цели у нас. Аналогичен би бил проблемът и с предоставянето на лиценз на търговска марка от кипърското дружество на българското си "внуче".

Друг пример може да бъде даден със случая, в който две компании – едната българска, а другата - гръцка, които нямат общ собственик, но техните собственици имат общ собственик в ЕС (например в Германия), сключват помежду си договор за заем или за лиценз на ноу-хау – платените лихви или роялти няма да бъдат предмет на облекчения режим на облагане с данък при източника.

Предложеният проект

Предложението за изменение на директивата, публикувано на интернет страницата на ЕС в края на 2011 г., предвижда следните промени в определението за свързани лица (наред с други промени):

- отпада изискването участието в капитала да е пряко - тоест няма да е задължително лицата да имат директна капиталова връзка помежду си или да имат директен/пряк собственик, връзката/собствеността ще може да е и опосредена;

- от 25% на 10% се намалява прагът на участие в капитала между лицата или на общия им собственик в тях.

Съгласно публикувания проект разгледаните изменения в директивата са предвидени да влязат в сила от 1 януари 2013 г.

В случай че проектът бъде окончателно одобрен и България въведе новите изисквания за свързаност за целите на прилагане на изискванията на директивата, значително ще се разшири обхватът на облекчения режим на облагане с данък при източника (а от 2015 г. – на освобождаване от този данък) на лихви и роялти между свързани лица в ЕС.

Прекият ефект за бизнеса би бил, че ще се намали данъчната тежест в рамките на групи от ЕС и съответно ще се увеличи възможността за ефективно данъчно планиране на финансиранята и предоставянето за ползване на нематериални активи в рамките на ЕС.

В условията на глобална финансова криза и увеличена цена на достъпа до финансиране подобен фискален жест към бизнеса в ЕС би бил изключително полезен, ако в крайна сметка стане факт.

✓ Кризата срива доверието в пазарната икономика

<http://www.klassa.bg/news/Read/article/208573-%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D1%81%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%B0+%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%B5%D1%82%D0%BE++%D0%B2+%D0%BF%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0>

Световната финансова и икономическа криза разруши вярата на хората в политическите им лидери и в пазарната икономика като цяло, сочи ново проучване на базирания във Вашингтон изследователски център Пю, цитирано от сп. "Шпигел" и БГНЕС.

Само четвърт (или 27%) от анкетиранияте 26 000 души в 21 държави са щастливи от икономическата ситуацията в страните им. Освен това само в четири страни мнозинството хора са доволни и са оптимистично настроени за икономическото си положение – това са Китай (83%), Германия (73%), Бразилия (65%) и Турция (57 на сто).

В сравнение с предишното проучване на центъра Пю от 2008 г., но преди да пламне кризата по-късно същата година, е налице спад във вярата на капитализма като икономически модел. В 11 от 21-те държави хората, които още вярват, че пазарният модел води до благоденствие, са едва половината.

Спадът на позитивизма към капитализма е особено силен в страните, които най-силно са засегнати от кризата. В Италия доверието към пазарната икономика се е сринало с 21%, а в Испания с 20 процента. И в двете страни рязко е спаднала подкрепата за тезата, че упоритият труд води до по-добър живот.

Допитването показва още рязко разграничаване между песимизма в Европа, Япония и САЩ, от една страна, и оптимизма в Китай, Бразилия, Индия и Турция, от друга.

По-малко от една трета от американците смятат, че страната им се развива добре в момента. В Европа по-същия начин мислят 16%, докато в Япония тази категория анкетирани са още по-малко – само 7 процента.

Нещо повече, само един от всеки 10 европейци или японци вярват, че за децата им ще бъде по-лесно да подобрят материалното си състояние и да получават по-добри доходи. На другия полукос са 57% от китайците, убедени, че децата им ще успеят в социален аспект без проблеми, подчертават анализаторите.

Проучването разкри също, че хората по света са загубили доверие в правителствата си заради действията им по време на кризата. В 16 от 21-те държави мнозинство от анкетиранияте считат, че политиките носят основна вина за сегашните икономически бедни.

✓ Турция и Полша за първи път ще получат места в борда на МВФ

<http://www.klassa.bg/news/Read/article/208574-%D0%A2%D1%83%D1%80%D1%86%D0%B8%D1%8F+%D0%B8+%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%88%D0%B0+%D0%B7%D0%B0+%D0%BF%D1%8A%D1%80%D0%B2%D0%B8+%D0%BF%D1%8A%D1%82+%D1%89%D0%B5+%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%82+%D0%BC%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B0+%D0%B2+%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B4%D0%B0+%D0%BD%D0%B0+%D0%9C%D0%92%D0%A4+>

За първи път Турция и Полша ще получат места в изпълнителния борд на Международния валутен фонд на базата на политическо споразумение, постигнато през последните седмици, пише Wall Street Journal, цитирайки запознати източници.

При новото разпределение на местата в борда, Белгия ще редува мястото си в него с Холандия, давайки възможност на Турция, Австрия, Унгария и Чехия да се редуват на освободеното място през 5 години. Полша пък ще дели мястото си в изпълнителния борд с Швейцария.

Сделката представя променящото се разположение на силите във фонда, което дава на развиващите се икономики по-голяма власт за сметка на Европа, след като много развиващи се пазари се ангажираха на фона на европейската дългова криза да подсилат кредитния ресурс на МВФ, който скоро ще достигне 1 трлн. долара.

„Това е значима стъпка, даваща по-голяма роля на развиващите се икономики в борда и при вземането на решения“, е споделил служител на МВФ. „В действителност Европа за първи път отстъпва част от властта си във Фонда“, посочва негов колега.

Основен след Втората световна война, МВФ в продължение на десетилетия бе доминиран от САЩ и Европа, които все още държат мнозинството от гласовете във него.

С нарастването на ролята на развиващите се икономики за растежа на глобалната икономика и финансовата им подкрепа за МВФ, главно в полза на Европа, се повишиха и претенциите им за по-голямо влияние при управлението на Фонда, като някои от тях, като Китай, Индия, Русия и Бразилия, вече получиха места в 24-членния изпълнителен борд.

Управленската реформа във фонда, договорена през 2010 г., обаче предвижда още повече правомощия за развиващите се пазари. След като тя бъде завършена, Китай ще е третият по брой на гласовете член на МВФ, а Русия ще получи по-голям глас при операциите на институцията.

Европа тогава се съгласи уклончиво да отстъпи 2 от 8-те си места в борда, но до скоро изглеждаше, че не е склонна да удържи на обещанието си, особено след като САЩ не успяха да получат одобрение на реформата от Конгреса си, а нов опит за ратификация е малко вероятен преди късната есен.

✓ Дянков критикува ЕС за бавното справяне с кризата

<http://www.segabg.com/article.php?id=608526>

Вицепремиерът и финансов министър Симеон Дянков остро разкритикува Европейския съюз за мерките за справяне с кризата. "Политиците в еврозоната действаха твърде бавно. Грешните решения удължиха кризата. През 2009 г. предложих да се сложи спирачка на задлъжнялостта и тя бе наложена две години по-късно. Поради тази причина никой няма доверие в способността на ЕС да действа и да изпълнява собствените си критерии", заявява той в интервю за австрийския вестник "Курир". Дянков критикува бавното решение на гръцкия проблем и начина, по който ЕС се опитва да се справи с него.

Министър Дянков се изказва за създаване на Съединени европейски щати, тъй като според него кризата показва, че липсата на общи институции е проблем и спънка, които водят до загуба на конкурентоспособност спрямо САЩ, Китай, Индия, Япония, Русия и Бразилия. Той се обявява за радикални реформи в Европейската централна банка, която да отговаря за всички държави от ЕС, да притежава инструменти за бързо и гъвкаво реагиране, подобно на американската централна банка, тъй като липсата на подобни инструменти предопределя продължителността на кризата.

Дянков, който през първата година от управлението на ГЕРБ бе поставил като цел №1 влизането на България в еврозоната, отново съобщава, че това вече не е приоритет. "Изпълняваме критериите от Маастрихт, но в еврозоната няма да влезем скоро. Там има драматични промени, това вече не е сигурно място за нас, не знаем какво ще се случи през идните една-две години", обяснява той. Дянков дори прогнозира, че ако бъде прието искането на Франция за хармонизиране на данъчните системи, България изобщо няма да стане членка на еврозоната, тъй като ниският плосък данък привлича инвеститори в страната.

По въпроса за приемането на България в Шенген Дянков заявява, че България е изпълнила всички технически критерии и приемането ѝ през есента може да бъде спряно единствено от Румъния и националистическата партия на Холандия, като надеждата му е през есента тази партия да не влезе в състава на холандското правителство.

В отговор на въпрос за ширещата се в страната ни корупция Дянков разказва за новоприет закон за борба срещу корупцията и допълва, че са необходими допълнителни действия, за да бъде поправен лошият имидж на страната.

[Вестник Новинар](#)

✓ „Форбс“ дава България за пример на Гърция

<http://novinar.bg/news/forbs-dava-balgariia-za-primer-na-gartciia- Mzk4Mjs0.html>

Автор на статията във „Форбс“ е предложил на Гърция да последва примера на България и да въведе плоската данъчна система, предаде БГНЕС.

Близо 6000 компании вече са се преместили от Гърция в съседна България. Гърция е с население от 10,8 милиона души, което е малко по-малко от това на щата Охайо /11,4 милиона/. Загубата на 6000 компании е голям удар за икономика с такива мащаби, отбелязва в свой коментар списание „Форбс“.

От една страна избират България, защото е член на Европейския съюз с всички произтичащи от свободната търговия предимства. Българският лев е надеждно вързан към еврото с валутен борд. Но преди всичко в България има плосък данък от 10% и корпоративен данък, който също е 10%. 20-процентният Данък добавена стойност е висок, но все пак е по-нисък от този в Гърция, където е 23%.

Авторът на статията във „Форбс“ преди време е предложил на Гърция да последва примера на България и да въведе плоската данъчна система. Когато България го направи, нейните данъчни постъпления нараснаха с 5,24% през първата година от въвеждането му в сравнения с последната година, когато е действала старата данъчна система. Това е повече от ръста на приходите, които гръцкото правителство е получило от всичките си досегашни повишения на данъците в рамките на "рестриктивните" си усилия. Така някои от 6000 фирми, които сега са в България, могат да се върнат в родината си.

Гръцкото правителство трябва да ореже сериозно разходите си, за да ги синхронизира с данъчните постъпления. Това се нарича „икономии с растеж“ и е същата стратегия, която беше използвана от Роналд Рейгън и Маргарет Тачър през 80-те години на XX век. Тази стратегия може да проработи и днес в Гърция, смятат от "Форбс".